

vrienden

JAARVERSLAG 2018 **van de Vereniging Vrienden van het Nationaal Onderwijsmuseum**

Leden

Het Nationaal Onderwijsmuseum heeft een vereniging van vrienden die zich tot doel heeft gesteld om meer belangstelling te wekken voor het museum en het museum tot steun te zijn. Op 1 januari 2018 telde de vereniging 248 leden, op 31 december was dit aantal 240. De ledenadministratie wordt onderhouden door een vrijwilliger samen met penningmeester. De contacten met de leden worden onderhouden via de mailbox en de website van de Vrienden van het Onderwijsmuseum: vrienden@onderwijsmuseum.nl. De secretaris van het bestuur beheert de mailbox.

In de ledenvergadering van 2018 is besloten dat de communicatie met de leden zoveel mogelijk op digitale wijze verloopt. Leden die dat aangeven, blijven uitnodigingen en andere berichten van het bestuur per post ontvangen. Met het merendeel van de leden verloopt de communicatie nu digitaal. Het blad LESSEN ontvangen alle leden tweemaal per jaar op de deurmat.

Bestuur

In 2018 is de mevrouw Diana Rozendaal door de ledenvergadering in het bestuur verkozen. Zij volgde de heer Gerard Olthof op. Marianne Pas en Tineke Drenthe werden herkozen voor een nieuwe termijn. De taakverdeling in het bestuur is als volgt: Marianne Pas is voorzitter, Joop Blaak penningmeester, Diana Rozendaal secretaris, Tineke Drenthe en Pim Brinkman leveren een meer algemene bijdrage aan de bestuursactiviteiten.

Het bestuur heeft in 2018 vier keer vergaderd. Er werd gesproken over het organiseren van activiteiten voor de leden. Met het museum werden afspraken gemaakt over het beheer van het ledenbestand voor de toezending van het blad LESSEN. Ook werd de eigen ledenadministratie AVG-bestendig gemaakt. Daarnaast had de invulling van de samenwerking met de Belgisch Nederlandse Vereniging voor de Geschiedenis van Opvoeding en Onderwijs de aandacht. In 2018 leverde dat nog geen concreet aanbod voor de leden op. In 2019 hopen wij dat de leden van de beide verenigingen elkaar kunnen ontmoeten op verenigingsbijeenkomsten.

Onze vereniging betreft de vrijwilligers van het museum bij activiteiten die we organiseren. Bij bijzondere bijeenkomsten die de staf van het museum voor de vrijwilligers organiseert, is een vertegenwoordiging van het bestuur van de Vrienden present.

In het najaar werd duidelijk dat Tijs van Ruiten, sinds jaar en dag directeur van het museum, met ingang van 1 januari 2019 het museum zou gaan verlaten. Het bestuur heeft hem laten weten zeer erkentelijk te zijn voor zijn inzet voor de groei en bloei van het museum en van die van de vriendenvereniging. Hij zal door velen worden gemist. Het bestuur wenst hem alle goeds in de nieuwe leeftijdsfase die is begonnen.

Activiteiten voor leden

Op **5 maart 2018** was onze jaarlijkse ledenvergadering. Na afloop daarvan gaf Maartje Brattinga, conservator van het Nationaal Glasmuseum in Leerdam, een lezing over *De Glasschool*, de Design Academy van de jaren veertig van de vorige eeuw. Hoewel de school maar 15 jaar bestond, had zij grote invloed op de kunstzinnige ontwikkeling van het glaswerk in Nederland en op een gedegen ambachtelijke scholing van de kunstenaars.

Op **5 mei 2018** organiseerden wij voor het eerst een *VRIENDENDAG* voor onze leden. De 28 deelnemers werden ontvangen in een depot van het museum in Zwijndrecht. De directeur van het Onderwijsmuseum, Tijs van Ruiten, was de gids van de dag. Hij vertelde over de dilemma's van de staf van het museum: welke objecten moeten bewaard worden en welke niet? En waar gaan de 'ontzamelde' objecten naar toe? In het museum genoten we van een goede lunch. Daarna speurden we aan de hand van onze 'gids' in oude schoolfoto's om te merken hoeveel historische informatie daarin opgesloten kan liggen; niet alleen over het onderwijs, maar ook over de leefomstandigheden in die tijd. Tenslotte kregen we een inkijkje in het werk dat vastzit aan het voorbereiden van een tentoonstelling. We keken mee naar de prachtige tekeningen die het museum bezit. Tekeningen van schoolkinderen, maar ook van studenten van bijvoorbeeld vakopleidingen voor meubelmakers, van de lerarenopleiding voor het tekenonderwijs en van de kunsthogescholen. Welke van deze tekeningen pasten in het thema van de tentoonstelling? Welke laten goed de historische ontwikkeling van het tekenonderwijs zien? Het resultaat van dit keuzeproces van de staf en de vrijwilligers van het museum en van de makers van de tentoonstelling is vanaf 8 november 2018 te zien in het museum in de tijdelijke tentoonstelling *In Perspectief*. De aanwezigen genoten van deze vriendendag met een kijkje achter de schermen van het museum.

Op **30 november 2018** organiseerden wij weer de jaarlijkse Frits Huiskamlezing, gewijd aan jeugd- en jongerenliteratuur. Deze keer presenteerde onze secretaris (ook ervaren docent Nederlandse taal) het thema *'De jeugd leest (niet)!* Zij nam de aanwezigen mee in de wereld van de jeugd van tegenwoordig. Wat lezen zij? Waarom lezen zij wel? Of niet? Welke boeken zijn populair bij hen en waarom? Spelen de digitale media een positieve of negatieve rol bij het leesgedrag van jongeren? Maar ook: wat lazen wij vroeger op school, wat vinden we dat 'de jeugd van tegenwoordig' nog zou moeten lezen van boeken die al lang geleden zijn geschreven? We danken Diana Rozendaal voor haar presentatie en het leiden van het gesprek met onze leden over de plaats van de jeugdliteratuur in het leven van opgroeiende jongeren in onze tijd.

Op **8 november 2018** hebben de leden de opening van de tentoonstelling *In Perspectief De mooiste tekeningen uit de collectie* kunnen bijwonen. De opening was omlijst met andere activiteiten waarvan de genodigden hebben genoten.

Lessen

De Vrienden van het Onderwijsmuseum ontvingen twee keer per jaar het blad *LESSEN*. Dit blad wordt gemaakt door leden van de staf van het museum en enkele externe medewerkers. Door de interessante artikelen, de mooie foto's en de in het oog springende opmaak, blijft dit blad boeien. In het zomernummer stonden allerlei aspecten van het Montessorionderwijs centraal. Er was in die periode een tijdelijke tentoonstelling in het museum die was gewijd aan het 90-jarig jubileum van de Dordtse Montessorischool. Het winternummer van *LESSEN* laat zien hoe boeiend het tekenonderwijs in al zijn vormen is. De tentoonstelling 'In Perspectief', de mooiste tekeningen uit de collectie van het Onderwijsmuseum, loopt nog door in 2019.

Diversen

Onze vereniging is lid van de Nederlandse Federatie van Vrienden van Musea die de belangen van vriendenverenigingen van musea behartigt en deze verenigingen adviseert.

Voordelen voor leden van de vriendenvereniging

Leden ontvangen een ledenpas. Met deze pas genieten vrienden de volgende voordelen:

- Het hele jaar gratis toegang voor één persoon tot het museum
- Twee keer per jaar het tijdschrift van het museum 'LESSEN
- In het museumcafé en in de winkel 10 procent korting
- Uitnodigingen voor lezingen georganiseerd voor de Vrienden van het Onderwijsmuseum
- Uitnodigingen voor speciale rondleidingen en andere activiteiten in het museum
- Korting op de toegangsprijs van lezingen die het museum organiseert voor het publiek

